

**Житомирський державний університет
імені Івана Франка
Навчально-науковий інститут іноземної філології
Кафедра германської філології та зарубіжної літератури**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ ТА
ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ**

Обов'язкової освітньої компоненти

«Навчання німецької мови»

для підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.02 Середня освіта (Мова і література (німецька))
Спеціалізація	014.022 німецька мова і література
Освітня програма	Середня освіта (Мова і література (німецька та англійська))
ННІ	іноземної філології

Укладач: кандидат педагогічних наук, доцент **Наталія ГОРОБЧЕНКО**
Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри германської
філології та зарубіжної літератури
Протокол від «12» травня 2022 р. № 14
Завідувач кафедри **Наталія АСТРАХАН**

УДК 37.014.3:37.091.33:811.112.2

М 54

*Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного
університету імені Івана Франка
від 27.05.2022(Протокол No 8)*

Рецензенти:

Турчинова Ганна – канд.пед. наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології НПУ ім. М.П.Драгоманова.

Щерба Наталія – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри міжкультурної комунікації та іншомовної освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Ковальова Тетяна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Поліського національного університету.

Горобченко Н.В.

Методичні рекомендації до організації самостійної та індивідуальної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти із дисципліни «Навчання німецької мови» / Н.В.Горобченко. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2022. – 21 с.

Методичні рекомендації включають матеріал з методики навчання німецької мови і є доповненням до підручників та посібників з предмету «Навчання німецької мови». Методичні рекомендації містять логічно побудований теоретичний матеріал та практичні завдання, що сприяє розширенню знань з навчання німецької мови.

© Горобченко Н.В., 2022

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2022

ЗМІСТ

Перелік умовних скорочень.....	4
ВСТУП.....	5
<i>Завдання для самостійної роботи №1. Тема: Особливості навчання іноземної мови у вищій школі.</i>	10
<i>Завдання для самостійної роботи №2. Тема: Нові підходи до організації навчання іноземної мови відповідно до Концепції НУШ.</i>	11
<i>Завдання для самостійної роботи №3. Тема: Аналіз Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання.</i>	12
<i>Завдання для самостійної роботи №4. Тема: Інтенсивне навчання іноземної мови. Дистанційне та змішане навчання в умовах використання сучасних інформаційних технологій.</i>	14
<i>Завдання для самостійної роботи №5. Тема: Види та форми контролю.</i>	15
<i>Завдання для самостійної роботи №6. Тема: Організація і забезпечення процесу формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів ЗЗСО</i>	16
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	18

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ІМіК – іноземна мова і культура

ІМ – іноземна мова

ЗЗО – загальні заклади середньої освіти

НУШ – Нова українська школа

ІКК – іншомовна комунікативна компетентність

ВСТУП

Обов'язкова освітня компонента “Навчання німецької мови” для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає освітньо-професійній програмі «Середня освіта (Мова і література (німецька та англійська))».

Предмет – навчання німецької мови.

Міждисциплінарні зв'язки: курс тісно пов'язаний із циклом освітньої компоненти «Практичний курс німецької мови», адже професійна компетентність учителя іноземної мови і культури (ІМіК) потребує високого практичного рівня мовної та мовленнєвої підготовки, поглиблених знань відповідно до загальних закономірностей функціонування рідної та іноземної мов.

Мета вивчення освітньої компоненти: опанування студентами як традиційними, так і новітніми теоретичними та практичними аспектами методики навчання іноземних мов (ІМ) з погляду наукових досягнень сучасної вітчизняної та зарубіжної методики, а також оволодіння майбутніми педагогами достатнім рівнем методичної компетентності шкільного вчителя нового покоління, здатного до роботи в новому полікультурному та інформаційному суспільстві, готового до реалізації вимог Нової української школи (НУШ).

Основними завданнями вивчення освітньої компоненти є:

- ознайомити студентів з Рекомендаціями Ради Європи щодо вивчення ІМ, вимогами Нового Державного Стандарту та Програм з ІМ;

- обґрунтувати особливості навчання ІМ у 21 столітті, вплив розвинутого та швидкозмінюваного інформаційного та полікультурного суспільства на методи навчання ІМ;

- ознайомити магістрантів із найбільш відомими методичними напрямками, системами і методами, формами та засобами навчання ІМ, а також сформуванню у них основи вміння творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних умов;

- навчити обирати, адаптувати та власно створювати навчальні матеріали для успішного оволодіння ІМ на різних ступенях навчання у загальних закладах середньої освіти (ЗЗСО);

- сформувати у магістрантів під час практичних занять необхідні та достатні професійно-методичні навички та вміння, необхідні для плідної роботи в галузі навчання німецької мови, озброїти інноваційними технологіями навчання ІМ у нових умовах;

- на базі засвоєних теоретичних знань розвивати у магістрантів творче методичне мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних завдань, що виникають у навчально-виховному процесі з ІМ у ЗЗСО;

- навчити студентів визначати аспекти професійного саморозвитку та самовдосконалення упродовж життя, проводити власні методичні дослідження в школі.

Вивчення освітньої компоненти передбачає формування таких компетентностей та програмних результатів навчання:

ЗК 1. Здатність ефективно спілкуватися державною та ІМ.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні та культурні цінності і досягнення суспільства, відчувати свою приналежність до рідного народу й одночасно усвідомлювати себе суб'єктом полікультурної мультилінгвальної світової цивілізації.

ЗК 3. Здатність до використання soft skills (комунікативних, лідерських, командних, соціально-психологічних та інших умінь) у міжособистісних, соціальних і міжкультурних ситуаціях спілкування та професійного співробітництва.

ЗК 4. Здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку власної професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до рефлексивного аналізу особистісного досвіду, його співвідношення з теорією і практикою сучасної науки.

ЗК 6. Здатність адаптуватись до майбутньої професійної діяльності, приймати рішення в складних непередбачуваних обставинах.

ЗК 7. Здатність до автономного навчання впродовж життя, самостійного цілеспрямованого розвитку професійно значущих компетентностей.

ЗК 8. Навички використання технологій 21 століття: інформаційно-комунікаційних, медіаосвітніх та SMART-технологій.

ЗК 9. Здатність до здійснення творчого наукового пошуку та проведення експериментальних досліджень актуальних наукових проблем на достатньому рівні.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань /мотивів.

СК 1. Здатність ефективно здійснювати комунікацію рідною та ІМ: німецькою (на рівні, не нижчому за С1) та англійською (на рівні, не нижчому за В2), в умовах професійно-педагогічного та міжкультурного спілкування.

СК 2. Здатність кваліфіковано застосовувати сучасні підходи, принципи, моделі, стратегії та прийоми формування іншомовної комунікативної та літературознавчої компетентності учнів ЗЗСО як засобу навчання діалогу рідної та інших культур.

СК 3. Здатність адаптуватися до світових тенденцій розвитку освіти, основних напрямів модернізації освіти в Україні, що стосуються навчання ІМ (німецької та англійської).

СК 4. Здатність аналізувати навчальні матеріали з точки зору доцільності їх використання у навчанні ІМ учнів конкретного типу ЗЗСО та етапу навчання відповідно до чинних освітньо-нормативних вимог.

СК 5. Здатність до здійснення цілеспрямованої діяльності з планування, проектування, творчого конструювання, організації та проведення навчально-виховного процесу з ІМ (німецької та англійської) і зарубіжної літератури з урахуванням особливостей типу навчального закладу, індивідуальних особливостей учнів (зокрема, учнів з особливими освітніми потребами).

СК 6. Здатність проводити контроль успішності та оцінювання результатів навчання учнів конкретного етапу, зокрема добирати / розробляти тести поточного контролю успішності та тести досягнень у вивченні ІМ (німецької та англійської) й зарубіжної літератури, що відповідають чинним освітньо-нормативним документам.

СК 8. Здатність розвивати та активізувати мотиваційну, емоційну, когнітивну, творчу сфери особистості кожного учня засобами активних та інтерактивних форм і методів навчання, а також технологій 21 століття.

СК 10. Здатність створювати сприятливий психологічний клімат для оволодіння учнями ІМ (німецькою та англійською) й зарубіжною літературою.

ПР1. Володіти здатністю використовувати рідну та ІМ (німецьку та англійську) в усіх їх проявах в автентичних ситуаціях міжкультурного спілкування на рівні автономного користування С1 та В2 відповідно, реалізувати себе в межах діалогу культур.

ПР2. Бути здатним реалізувати свою комунікативну компетентність, зокрема іншомовну, у професійному контексті на рівні європейських вимог та слугувати зразком для потенційних учнів.

ПР6. Уміти здійснювати пошук теоретичного матеріалу, бути здатним аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сферах лінгвістики та методики навчання ІМ.

ПР7. Бути здатним ідентифікувати та враховувати індивідуальні навчальні особливості учнів, створюючи умови для реалізації їхнього навчального потенціалу та особистісного розвитку, використовуючи здоров`язбережувальні технології.

ПР8. Вміти планувати навчання мовних, мовленнєвих, соціолінгвістичних та соціокультурних аспектів ІМ, інтегруючи їх в етапи уроків, які забезпечують розвиток комунікативних умінь учнів.

ПР9. Бути здатним до професійної рефлексії: вміти визначати рівень володіння учнями ІМ та зарубіжною літературою, зважаючи на їхні суб`єктивні особливості та

об'єктивні умови проведення навчання; вміння виявляти недостатність рівня розвитку відповідних компетентностей і визначати шляхи оптимізації навчального процесу

ПР11. Бути здатним відбирати навчальний матеріал, адекватний до процесу навчання, посильний та доступний для учнів різних вікових груп у ЗЗСО, передбачати можливі навчальні труднощі, з якими учні можуть зіткнутися на уроці.

ПР12. Бути здатним організувати вивчення ІМ (німецької та англійської), використовуючи сучасні педагогічні технології (технології навчання у співпраці, проєктні, портфельні, кейс- технології тощо) відповідно до Концепції НУШ.

ПР13. Вміти використовувати різні типи оцінювання та контролю відповідно до навчального контексту на основі діагностики та узагальнення помилок і труднощів учнів.

Освітня компонента «Навчання німецької мови» викладається на I курсі, в 2 семестрі.

Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка згідно з Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою» https://zu.edu.ua/offic/ocinjuvannya_zvo.pdf.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним, модульним та підсумковим контролюми.

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою		Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Екзамен	Залік		Оцінка	Пояснення
<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>	90-100	A	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
<i>Добре</i>		82-89	B	вище середнього рівня з кількома помилками
		74-81	C	в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок
		64-73	D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
<i>Задовільно</i>		60-63	E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
<i>Незадовільно</i>	<i>Незараховано</i>	35-59	FX	з можливістю повторного складання
		1-34	F	з обов'язковим повторним курсом

Підсумкова оцінка з вивчених модулів за навчальний рік (ПОМ) розраховується:

№ модулю	М_{%n} (відсоткове значення модулю навчальної компоненти)
Модуль 1	М _{%1} = 100%
Сума	100

ЕКЗАМЕН

Оскільки формою підсумкового контролю освітньої компоненти є екзамен, то здобувачі вищої освіти, в яких підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) за семестр становить 60 і більше балів, мають право не складати екзамен. У такому разі підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) = Екзаменаційній оцінці (ЕО) = Підсумковій оцінці (ПО).

$$ПОМ=ЕО=ПО$$

У випадку складання екзамену підсумкова оцінка (ПО) визначається як середнє арифметичне балів підсумкової оцінки з вивчених модулів (ПОМ) та екзаменаційної оцінки (ЕО).

$$ПО=(ПОМ+ЕО)/2$$

Методичне забезпечення:

- навчальна програма освітньої компоненти;
- робоча програма освітньої компоненти;
- план/конспект лекцій;
- інструктивно-методичні матеріали для лабораторних/практичних/семінарських занять;
- методичні матеріали для організації самостійної та індивідуальної роботи;
- завдання для підсумкового контролю.

Завдання для самостійної роботи №1.

Тема заняття: Особливості навчання ІМ в умовах НУШ.

Основні поняття: компетентність, профільне навчання, міжкультурна комунікативна компетентність, глобалізація освіти, Нова українська школа, дискурсивна компетентність.

План:

I. Опрацювати тему за вказаними питаннями:

1. Особливості навчання ІМ у новому полікультурному та інформаційному суспільстві.
2. Цілі та завдання навчання німецької мови сучасного школяра.
3. Навчання ІМіК у спеціалізованих ЗЗСО.
4. Профільне навчання ІМіК.
5. Навчання другої ІМіК.
6. Професійна компетентність учителя ІМіК.

II. Дати відповіді на контрольні запитання:

1. Що мається на увазі під глобалізацією освіти?
2. Які державні документи в галузі освіти для ЗЗСО потрібно знати?
3. Перерахуйте і поясніть основні принципи розвитку освіти, визначені Законом України «Про освіту».
4. Чи згодні ви із запропонованою структурою компетентності вчителя ІМ? Поясніть свій погляд на цю проблему.

III. Методичні рекомендації до виконання завдань:

1. Підготуйтеся до проведення фрагменту уроку з німецької мови за філологічним/математичним/природничим напрямком (теми: «Begegnungen und Ereignisse», «Essen und Trinken», «Unterwegs in München»).
2. Обґрунтуйте відповіді на питання:
  - Міжкультурна комунікативна та іншомовна компетентність.
  - Світові тенденції розвитку освіти.
  - Розвиток освіти в умовах НУШ.
  - Основні напрями модернізації освіти України.
3. Виберіть одну з тем («Ausbildung und Tätigkeiten», «Hobbys und Freizeit»), що вивчається в старшій школі. Розбийте її на сфери комунікації та запропонуйте завдання та вправи на розвиток основних навичок й умінь.

IV. Рекомендована література:

Основна

1. Горобченко Н. В. Сучасні вимоги до оновленої української школи / Н. В. Горобченко // Збірник наукових праць «Педагогічні науки». – 2018. – Вип. 81(3). – С. 241–244.
2. Горобченко Н. В. Сучасні тенденції формування дискурсивної культури старшокласника / Н. В. Горобченко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки : реалії та перспективи. – 2021. – Вип. 79, т. 1. – С. 100-103.
3. Калініна Л. В., Прокопчук Н. Р. Особливості формування науково-дослідницького компонента професійно-методичної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови під час наскрізної педагогічної практики / Л. В. Калініна, Н. Р. Прокопчук // Педагогічні науки: зб. наук. пр. Херсонського державного університету. - 2021. - № 94. – С. 80-85.
4. Калінін В. О. Професійно-методична підготовка шкільного учителя нового покоління в мовному педагогічному ВНЗ / В. О. Калінін, Л. В. Калініна // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. – 2017. – Вип. 156. – С. 76–80.
5. Калініна Л. В. Формування методичної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови під час професійної підготовки у мовному ВНЗ / Л. В. Калініна, В.

О. Калінін // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. – 2015. – Вип. 4 (82). – С. 36–40.

Додаткова

1. Калініна Л. В. Професійна підготовка майбутнього вчителя іноземної мови на основі педагогічної інтеграції / Л. В. Калініна // Викладання іноземних мов в Україні та за її межами: досвід і виклики : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (21-22 берез. 2019 р.). - Івано-Франківськ, 2019. - С. 136-139.
2. Щерба Н. С. Структура компетентності майбутнього вчителя іноземної мови в навчанні учнів з особливими освітніми потребами / Н.С. Щерба // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – 2021. – Вип. 1. – С. 64-68.
3. Щерба Н. С. Концепція підготовки майбутнього вчителя іноземної мови до навчання учнів з інвалідністю: стан дослідження / Н. С. Щерба // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. - 2020. - Вип. 190. - С. 169-173.

Інтернет ресурси

1. 1. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://irbis.zu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe
2. Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://pidruchniki.ws/>.

Завдання для самостійної роботи №2.

Тема заняття: Нові підходи до організації навчання ІМ відповідно до Концепції НУШ.

Основні поняття: *підхід, комунікативно-діяльнісний підхід, комплексний підхід, культорологічний підхід, рівневий підхід, професійно-орієнтований підхід, біхевіорестичний підхід, когнітивний підхід, інтегрований підхід, діяльнісний підхід.*

План:

I. Опрацювати тему за вказаними питаннями:

1. Класифікація підходів до навчання мов і культур.
2. Комунікативно-діяльнісний підхід.
3. Комплексний підхід.
4. Культорологічний підхід.
5. Рівневий підхід.
6. Професійно-орієнтований підхід.

II. Дати відповіді на контрольні запитання:

1. Біхевіорестичний підхід.
2. Індуктивний-свідомий підхід.
3. Пізнавальний (когнітивний) підхід.
4. Інтегрований підхід.
5. Мовленнєвий підхід.
6. Прямий (інтуїтивний), свідомий (когнітивний) та діяльнісний підходи до навчання ІМіК.

III. Методичні рекомендації до виконання завдань:

1. Підготуйтеся до проведення фрагменту уроку німецької мови за темою «Urlaub und Reisen»/ «Tiere und Menschen», використовуючи мовленнєвий/діяльнісний підхід.
2. Дайте визначення термінів « підхід» та охарактеризуйте ваше розуміння щодо підходу до навчання ІМіК.
3. Які основні підходи з позицій психологій виділяють у сучасній методичній літературі?

4. Як ви можете охарактеризувати модель процесу мовленнєвої комунікації?
5. Як ви розумієте поняття «компетентність».
6. Запропонуйте можливі підходи, форми та методи роботи з певним соціокультурним завданням.

IV. Рекомендована література:

Основна

1. Горобченко Н. В. Особливості формування дискурсивної компетентності в умовах змішаного навчання / Н. В. Горобченко // Імідж сучасного педагога. - 2021. - №5 (200) - С. 94 - 97.
2. Калінін В. О. Формування вмій творчого мислення учнів старшої школи засобами іноземної мови / В. О. Калініна, Л. В. Калініна // Інноваційна педагогіка. – 2021. – Вип. 32, Т. 2. – С. 84–87.

Додаткова

1. Калініна Л. В., Папіжук В. О., Прокопчук Н. Р. Інтерактивна методична майстерня як засіб формування Soft Skills у професійній підготовці майбутнього вчителя іноземної мови / Л. В. Калініна, В. О. Папіжук, Н. Р. Прокопчук // Волинський педагогічний часопис, 2022. - № 1, т. 2. - С. 73-80.
2. Свириденко І. М. Використання комунікативного підходу в навчанні іншомовного діалогічного мовлення студентів немовних факультетів / І. М. Свириденко, С. С. Кухарьонук // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія. – 2019. – Вип. 57. – С. 31–37.

Інтернет ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Інтернет-сторінка. – Режим доступу до електронних документів : <http://www.nbuv.gov.ua/>.
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : пошукова система сайту : Система каталогів і картотек : Електронний фонд (тематичні та видові зібрання публікацій) : Електронна бібліотека авторефератів дисертацій : Пошук у електронній бібліотеці авторефератів дисертацій. – Режим доступу до електронних документів. – <http://www.nbuv.gov.ua/eb/ard.html>.

Завдання для самостійної роботи №3.

Тема заняття: Аналіз Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання.

Основні поняття: Рекомендації Ради Європи, рівні володіння ІМ, іншомовна комунікативна компетентність, мовна компетентність, мовленнєва компетентність, європейський мовний портфель.

План:

I. Опрацювати тему за вказаними питаннями:

1. Нові підходи вивчення ІМ у матеріалах Рекомендацій Ради Європи.
2. Вивчення Європейських рівнів володіння ІМ, які застосовуються для учнів різних вікових груп Нової програми з ІМ в Україні (від А1,А2+,В1,В1+,В2,В2+).
3. Концепція ЗЗСО та навчання іноземних мов і культур.
4. Державні стандарти ЗЗСО та навчання ІМіК.
5. Нова програма з ІМ.

II. Дати відповіді на контрольні запитання:

1. Які матеріали з мовної освіти розроблені Радою Європи?

2. Чи враховуються рекомендації Ради Європи з мовної освіти у вітчизняних дослідженнях з методики навчання ІМ і культур?
3. Що таке «Європейський мовний портфель» і яке його основне призначення? Чи користуєтесь ви цим посібником?
4. З яким європейським документом узгоджуються міжнародні екзамени з ІМ? Яким чином?

III. Методичні рекомендації до виконання завдань:

1. Підготуйтеся до обговорення питання про рівні володіння німецькою мовою у ЗЗСО.
2. Охарактеризуйте мовний портфель старшокласника філологічного/біологічного/математичного профілю.
3. Підготуйте повідомлення за темами:
  - Значення категорії «цілі навчання ІМ» та її еволюція.
  - Сучасні рівні володіння ІМ.
  - Зміст і структура іншомовної комунікативної компетентності (ІКК).
  - Роль мовних та мовленнєвих компетентностей у формуванні ІКК.
  - Переваги та недоліки аспектного навчання ІМ.
4. Складіть каталог вправ для розвитку критичного мислення під час навчання німецької мови за темою «Politik und Technik».

IV. Рекомендована література:

Основна

1. Гирин О. В. Формування компетентності «Навчання впродовж життя» як ключової вимоги професійної підготовки вчителя ХХІ століття : навч.-метод. Посіб. / О. В. Гирин, В. В. Євченко, В. В. Жуковська та ін. – Житомир Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. – 168 с.
2. Калінін В. Формування інформаційно-цифрової компетентності учнів старшої школи засобами іноземної мови як ключової компетентності нової української школи / Вадим Калінін, Лариса Калініна // Молодь і ринок. – 2018. – №9 (164). – С. 85–90.

Додаткова

1. Калініна Л. В. Занурення в майбутню професію як ігровий засіб профорієнтації школярів: навчально-методичний посібник / Л. В. Калініна та ін. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – 154 с.

Інтернет ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : пошукова система сайту : Система каталогів і картотек : Електронний фонд (тематичні та видові зібрання публікацій) : Електронна бібліотека авторефератів дисертацій : Пошук у електронній бібліотеці авторефератів дисертацій. – Режим доступу до електронних документів. - <http://www.nbu.gov.ua/eb/ard.html>.
2. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.nplu.org.ua/resources/resources.htm>.

Завдання для самостійної роботи №4.

Тема заняття: Технології навчання мов і культур сучасних інформаційних технологій.

Основні поняття: *технологія, програмоване навчання, технологія повної фізичної реакції, «тандем»-технологія, дистанційне навчання, змішане навчання, метод навчання.*

План:

I. Опрацювати тему за вказаними питаннями:

1. Технології інтенсивного навчання ІМ.
2. Технології програмованого навчання.
3. Технологія повної фізичної реакції.
4. «Тандем»- технологія.
5. Дистанційне та змішане навчання в умовах використання сучасних інформаційних технологій.

II. Дати відповіді на контрольні запитання:

1. Поясніть різницю між термінами «метод навчання» і «технологія навчання».
2. Як можна класифікувати методи навчання ІМіК?
3. Охарактеризуйте методичну концепцію одного з методів навчання ІМіК.
4. Який план реалізації «тандем»-технології для навчання ІМіК учнів 11класу філологічного профілю ви могли б запропонувати.

III. Методичні рекомендації до виконання завдань:

1. Підготуйтеся до проведення заняття з німецької мови за темою «Arbeit und Beruf», використовуючи одну з технологій.
2. Підготуйте повідомлення за темами:
  - «Мовчазні» технології.
  - Драматико-педагогічні технології.
  - Технологія повної фізичної реакції.
  - Комунікативно-ігровий метод навчання.
3. Розробіть фрагмент уроку з навчання письма, читання або говоріння в дистанційному форматі за темами: «Am Computer», «Verkehrsmittel», «Die Hausordnung».

IV. Рекомендована література:

Основна

1. Горобченко Н. В. Використання кейс-методу в умовах Нової української школи / Н. В. Горобченко, І. О. Тараба // Імідж сучасного педагога. – 2022. - № 1 (202). – С. 83-86.
2. Горобченко Н. В. Особливості використання мобільних телефонів на уроках іноземної мови / Н. В. Горобченко, К. Й. Баюн // Імідж сучасного педагога. – 2022. - № 2 (203). – С. 45-49.
3. Деньгаєва С. В. Медіаосвітні технології як засіб формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови / С. В. Деньгаєва // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. – 2015. – Вип. 4. – С. 26-30.
4. Калініна Л. Формування методичної рефлексії майбутнього вчителя іноземної мови як засобу саморозвитку професійної компетентності у закладах вищої освіти / Лариса Калініна // Проблеми підготовки сучасного вчителя: зб. Наук. Пр. – 2020. – Вип. 1 (21), ч. 1. – С. 71–76.
5. Калініна Л. В. Інтерактивні технології навчання іноземній мові як засіб реалізації завдань нової української школи : навч.-метод. Посіб.. / Л. В. Калініна, В. О. Калінін та ін. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. – 124 с.

Додаткова

1. Калініна Л. В. Можливості інтегрованого навчання іноземної мови та культури учнів старшої школи філологічного профілю / Л. В. Калініна, Н. Р. Прокопчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – 2020. – Вип. 74. – С. 50–54.

2. Прокопчук Н. Р. Використання смартфонів на уроках іноземної мови у ЗНЗ / Н. Р. Прокопчук // Актуальні питання гуманітарних наук: міжвуз. Зб. Наук. Пр. молодих вчен. Дрогоб. Держ. Педаг. Ун-ту ім. Івана Франка. – Дрогобич: ВД Гельветика, 2018. – Вип. 19 (1). – С. 210-214.
3. Прокопчук Н.Р. Інтерактивні технології навчання іноземної мови як засіб реалізації завдань нової української школи: Навчально-методичний посібник / В.О. Калінін, Л.В. Калініна, Т.М. Мянєвська, Н.Р. Прокопчук, [за заг.ред. Л.В.Калініної] // Житомир: Вид-во Видавництва ФОП Кирилук І.В., 2017. – С.58-74.
4. Прокопчук Н.Р. Використання смарт-технологій на заняттях з англійської мови як засіб розвитку вмінь критичного мислення майбутніх фахівців / Викладання іноземних мов в Україні та за її межами: досвід і виклики. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, Івано-Франківськ, 21-22 березня 2019 р. / відп. Ред. І.М. Романишин; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ: НАІР, 2019. – С.232-234.

Інтернет ресурси

1. <http://www.pikcha.tv/Bilderbuchfilme> – сайт, котрий дає можливість для перегляду фільмів іноземною мовою
2. <http://www.schule.bayern.de/unterricht/lpg/category/7-deutsch>

Завдання для самостійної роботи №5. **Тема заняття: Види та форми контролю.**

Основні поняття: *контроль, комунікативний контроль, види контролю, оцінювання, комунікативний/некомунікативний контроль, самоконтроль.*

План:

I. Опрацювати тему за вказаними питаннями:

1. Цілі та функції контролю на офлайн та онлайн платформах.
2. Особливості комунікативного контролю.
3. Види контролю та оцінювання.
4. Вимоги до контролю.
5. Засоби та форми контролю.
6. Об'єкти, критерії і параметри контролю та оцінювання.

II. Дати відповіді на контрольні запитання:

1. Охарактеризуйте цілі контролю рівня сформованості ІКК.
2. Які функції контролю рівня навченості школярів у ЗЗСО? Розкрийте зміст кожної із функцій контролю.
3. Яка різниця між комунікативним і некомунікативним контролем?
4. Сформулюйте запитання, пропозиції і побажання собі щодо реалізації самоконтролю в оволодінні ІМіК.

III. Методичні рекомендації до виконання завдань:

1. Запропонуйте тестові завдання для контролю рівня сформованості мовних/мовленнєвих умінь учнів на основному/старшому етапі навчання ІМ у ЗЗСО.
2. Розробіть декілька пізнавально-пошукових культурних завдань та запропонуйте різні види контролю. (Теми: «Urlaub und Reise», «Wohnen und Essen»).
3. Ключові терміни в структурі тесту з німецької мови як іноземної.

TestDaf

Test Deutsch als Fremdsprache

Prüfungsteile

- Leseverstehen (LV)
- Hörverstehen (HV)
- Schriftlicher Ausdruck (SA)
- Mündlicher Ausdruck (MA)

Lösungen

- Leseverstehen (LV) Lösungen
- Hörverstehen (HV) Lösungen und Transkription

Redestimull

- Mündlicher Ausdruck (MA)

IV. Рекомендована література:

1. Основна

1. Деньгаєва С. В. Технологія використання кроссенсу в професійній підготовці майбутнього вчителя іноземної мови / С. В. Деньгаєва // Інноваційна педагогіка. – 2018. – Т. 2, вип. 4. – С. 127-130.
2. Зимовець О. Методологічні підходи до формування професійних умінь майбутніх учителів гуманітарних дисциплін в умовах інформаційного суспільства / О. Зимовець // Освітній простір України. – 2015. – Вип. 6. – С. 41-47.

Додаткова

1. Прокопчук Н. Р. Комп'ютерні лабораторні роботи як засіб розвитку професійно-методичної компетенції майбутнього вчителя іноземної мови / Н.Р. Прокопчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. – Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – Випуск 61. –Серія 5. – С. 252-257.
2. Щерба Н. С. Особливості розвитку методичної компетенції майбутнього вчителя іноземної мови з використанням віртуального середовища. Комплексні комп'ютерні лабораторні роботи як засіб самостійної методичної підготовки майбутнього вчителя іноземної мови : навч. Метод. Посіб. / Л. В. Калініна, Н. Р. Петранговська, Н. С. Щерба. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015 р. – 166 с.

Інтернет ресурси

1. Проект audiou.de виник за ініціативи та фінансується приватними особами в Гамбурзі (Німеччина), існує з 2008 року. Сайт дає можливість безкоштовно завантажувати та прослуховувати аудіозаписи різної тематики

Завдання для самостійної роботи №6.

Тема заняття: Організація і забезпечення процесу формування ІМК в учнів ЗЗСО.

Основні поняття: *планування, організаційні форми навчання, урок, індивідуалізація, самостійна робота, автономна робота, дистанційне навчання.*

План:

I. Опрацювати тему за вказаними питаннями:

1. Планування навчального процесу з ІМК.
2. Організаційні форми навчання ІМК.
3. Вимоги до уроку ІМК.
4. Індивідуалізація процесу формування ІМК.
5. Самостійна та автономна робота учнів в умовах дистанційного навчання.

II. Дати відповіді на контрольні запитання:

1. У чому полягає специфіка уроку ІМК? Назвіть характеристики уроку ІМК, які, на вашу думку, найточніше визначають його відмінність від уроків з інших предметів.

2. Охарактеризуйте типи планування занять і поясніть їх сутність.
3. Запропонуйте прийоми використання інформаційно-комунікативних технологій для індивідуалізації формування ІКК 11 класу ЗЗСО.
4. Визначте принципову різницю між самостійною та автономною роботою учнів з оволодіння ІКК.

III. Методичні рекомендації до виконання завдань:

1. Підготуйтеся до проведення уроку німецької мови в старшій школі з використанням різних інформаційно-комунікативних технологій для індивідуалізації формування ІКК (Теми: «Geld und Konsum», « Erste Kontakte am Arbeitsplatz»).
2. Розробіть культурний груповий проект за темою «Die Gesundheit». Представте його однокласникам.

IV. Рекомендована література:

Основна

1. Горобченко Н. В. Особливості використання моделі змішаного навчання в умовах Нової української школи / Горобченко Н. В., Ващенко Т. Ю. // Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання мови і літератури : зб. матеріалів VII Всеукр. онлайн-конф. - Житомир, 2022. - С. 25-30.
2. Калініна Л. В. Можливості інтегрованого навчання іноземної мови та культури учнів старшої школи філологічного профілю / Л. В. Калініна, Н. Р. Прокопчук // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – 2020. – Вип. 74. – С. 50–54.
3. Калініна Л. В. Формування комунікативно-інформаційної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови в умовах дискусійного поля / Л. В. Калініна, Н. Р. Прокопчук // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2019. – Вип. 62, т. 2. – С. 103–108.

Додаткова

1. Ніколаєнко А. І. Сучасні тенденції формування комунікативної компетентності старшокласників / Ніколаєнко А. І., Горобченко Н. В. // Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання мови і літератури : зб.матеріалів VII Всеукр. онлайн-конф. - Житомир, 2022. - С. 87-93.
2. Пишнюк М. І. Особливості навчання німецької мови в умовах нової української школи / Пишнюк М. І., Горобченко Н. В. // Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання мови і літератури : зб.матеріалів VII Всеукр. онлайн-конф. - Житомир, 2022. - С. 99-106.

Інтернет ресурси

1. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт : Політематична база даних статей з періодичних видань. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://analitic.nplu.org/>.
2. <http://www.labbe.de/lesekorb/Lesekorb> – розповіді для читання та прослуховування в онлайн режимі

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Бориско Н. Ф. Сам себе методист или советы к изучающему иностранные языки. – К.: «Фирма ИНКОС», 2007. – 267 с.
2. Виробничі функції, типові задачі діяльності та вміння учителя іноземної мови (спеціаліста) / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2014. – 96 с.
3. Гальскова Н. Д., Гез Н. И. Теория обучения иностранным языкам: Лингводидактика и методика. – М.: Изд. центр «Академия», 2008. – 336 с.
4. Гирич О. В. Формування компетентності «Навчання впродовж життя» як ключової вимоги професійної підготовки вчителя ХХІ століття : навч.-метод. посіб. / О. В. Гирич, В. В. Євченко, В. В. Жуковська та ін. – Житомир Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. – 168 с
5. Горобченко Н. В. Сучасні вимоги до оновленої української школи / Н. В. Горобченко // Збірник наукових праць «Педагогічні науки». – 2018. – Вип. 81(3). – С. 241–244.
6. Горобченко Н. В. Сучасні тенденції формування дискурсивної культури старшокласника / Н. В. Горобченко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки : реалії та перспективи. – 2021. – Вип. 79, т. 1. – С. 100-103.
7. Горобченко Н. В. Особливості формування дискурсивної компетентності в умовах змішаного навчання / Н. В. Горобченко // Імідж сучасного педагога. - 2021. - №5 (200) - С. 94 - 97.
8. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
9. Калінін В. Формування інформаційно-цифрової компетентності учнів старшої школи засобами іноземної мови як ключової компетентності нової української школи / Вадим Калінін, Лариса Калініна // Молодь і ринок. – 2018. – №9 (164). – С. 85–90.
10. Калінін В. О. Професійно-методична підготовка шкільного учителя нового покоління в мовному педагогічному ВНЗ / В. О. Калінін, Л. В. Калініна // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. – 2017. – Вип. 156. – С. 76–80.
11. Калінін В. О. Формування вмінь творчого мислення учнів старшої школи засобами іноземної мови / В. О. Калініна, Л. В. Калініна // Інноваційна педагогіка. – 2021. – Вип. 32, Т. 2. – С. 84–87.
12. Калініна Л. В., Прокопчук Н. Р. Особливості формування науково-дослідницького компонента професійно-методичної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови під час наскрізної педагогічної практики / Л. В. Калініна, Н. Р. Прокопчук // Педагогічні науки: зб. наук. пр. Херсонського державного університету. - 2021. - № 94. - С. 80-85.
13. Калініна Л. В. Формування методичної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови під час професійної підготовки у мовному ВНЗ / Л. В. Калініна, В. О. Калінін // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. – 2015. – Вип. 4 (82). – С. 36–40.
14. Калініна Л. В., Папіжук В. О., Прокопчук Н. Р. Інтерактивна методична майстерня як засіб формування Soft Skills у професійній підготовці майбутнього вчителя іноземної мови / Л. В. Калініна, В. О. Папіжук, Н. Р. Прокопчук // Волинський педагогічний часопис, 2022. - № 1, т. 2. - С. 73-80.
15. Калініна Л. В. Занурення в майбутню професію як ігровий засіб профорієнтації школярів: навчально-методичний посібник / Л. В. Калініна та ін. - Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – 154 с.

16. Квасова О. Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь. – К.: Ленвіт, 2009. – 119 с.
17. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьева, Г.І. Матукова. – Київ: КНТ, 2014. – 262 с.
18. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах у структурно-логічних схемах і таблицях : навчальний посібник / Укл. 8. С.Ю. Ніколаєва, С.В. Гапонова та ін. – К.: Ленвіт, 2004. – 208 с.
19. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
20. Свириденко І. М. Використання комунікативного підходу в навчанні іншомовного діалогічного мовлення студентів немовних факультетів / І. М. Свириденко, С. С. Кухарьонук // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія. – 2019. – Вип. 57. – С. 31–37.
21. Щерба Н. С. Структура компетентності майбутнього вчителя іноземної мови в навчанні учнів з особливими освітніми потребами / Н.С. Щерба // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – 2021. – Вип. 1. – С. 64-68.
22. Щерба Н. С. Концепція підготовки майбутнього вчителя іноземної мови до навчання учнів з інвалідністю: стан дослідження / Н. С. Щерба // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. - 2020. - Вип. 190. - С. 169-173.
23. Curriculum für den sprachpraktischen Deutschunterricht an pädagogischen Fakultäten der Universitäten und pädagogischen Hochschulen. – Kiew: Nationale linguistische Universität. – 266 S.

Додаткова:

1. Горобченко Н. В. Особливості використання моделі змішаного навчання в умовах Нової української школи / Горобченко Н. В., Ващенко Т. Ю. // Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання мови і літератури : зб. матеріалів VII Всеукр. онлайн-конф. - Житомир, 2022. - С. 25-30.
2. Горобченко Н. В. Використання кейс-методу в умовах Нової української школи / Н. В. Горобченко, І. О. Тараба // Імідж сучасного педагога. - 2022. - № 1 (202). - С. 83-86.
3. Горобченко Н. В. Особливості використання мобільних телефонів на уроках іноземної мови / Н. В. Горобченко, К. Й. Баюн // Імідж сучасного педагога. - 2022. - № 2 (203). - С. 45-49.
4. Деньгаєва С. В. Медіаосвітні технології як засіб формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови / С. В. Деньгаєва // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. - 2015. - Вип. 4. - С. 26-30.
5. Деньгаєва С. В. Технологія використання кроссенсу в професійній підготовці майбутнього вчителя іноземної мови / С. В. Деньгаєва // Інноваційна педагогіка. - 2018. – Т. 2, вип. 4. - С. 127-130.
6. Зимовець О. Методологічні підходи до формування професійних умінь майбутніх учителів гуманітарних дисциплін в умовах інформаційного суспільства / О. Зимовець // Освітній простір України. - 2015. - Вип. 6. - С. 41-47.
7. Калінін В. О., Калініна Л. В., Мянєвська Т. М., Інтерактивні технології навчання іноземної мови як засіб реалізації завдань нової української школи: Навчально-методичний посібник / Калінін В. О., Калініна Л. В., Мянєвська Т. М., Прокопчук Н. Р. За заг. ред. Л. В. Калініної. Житомир: Вид-во Видавництво ФОП Кирилук І. В., 2017. – 157 с.

8. Калініна Л. В. Можливості інтегрованого навчання іноземної мови та культури учнів старшої школи філологічного профілю / Л. В. Калініна, Н. Р. Прокопчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – 2020. – Вип. 74. – С. 50–54.
9. Калініна Л. В. Використання технологій змішаного навчання у процесі викладання іноземних мов у середній школі: навч.-метод. посібник / Л. В. Калініна, О. Д. Безверха, О. А. Кузьменко, Д. С. Антонюк. – Житомир: Арт Майстер, 2016. – 127 с.
10. Калініна Л. Формування методичної рефлексії майбутнього вчителя іноземної мови як засобу саморозвитку професійної компетентності у закладах вищої освіти / Лариса Калініна // Проблеми підготовки сучасного вчителя: зб. наук. пр. – 2020. – Вип. 1 (21), ч. 1. – С. 71–76.
11. Калініна Л. В. Інтерактивні технології навчання іноземній мові як засіб реалізації завдань нової української школи : навч.-метод. посіб.. / Л. В. Калініна, В. О. Калінін та ін. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. – 124 с.
12. Калініна Л.В., Петранговська Н.Р., Щерба Н.С.. Комплексні комп'ютерні лабораторні роботи як засіб самостійної методичної підготовки майбутнього вчителя іноземної мови [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. В. Калініна, Н. Р. Петранговська, Н. С. Щерба. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. - 161 с.
13. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник / Л.С. Панова, І.Ф. Андрійко, С.В. Тезікова та ін. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 328 с. (Серія «Альма-матер»).
14. Ніколаєнко А. І. Сучасні тенденції формування комунікативної компетентності старшокласників / Ніколаєнко А. І., Горобченко Н. В. // Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання мови і літератури : зб.матеріалів VII Всеукр. онлайн-конф. - Житомир, 2022. - С. 87-93.
15. Пишнюк М. І. Особливості навчання німецької мови в умовах нової української школи / Пишнюк М. І., Горобченко Н. В. // Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання мови і літератури : зб.матеріалів VII Всеукр. онлайн-конф. - Житомир, 2022. - С. 99-106.
16. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах : англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за редакцією Ніколаєвої С.Ю. – Ірпінь : Видавець Романенко Л.Л., 2016. – 398 с.
17. Прокопчук Н. Р. Використання смартфонів на уроках іноземної мови у ЗНЗ / Н. Р. Прокопчук // Актуальні питання гуманітарних наук: міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчен. Дрогоб. держ. педаг. ун-ту ім. Івана Франка. – Дрогобич: ВД Гельветика, 2018. – Вип. 19 (1). – С. 210-214.
18. Прокопчук Н.Р. Інтерактивні технології навчання іноземної мови як засіб реалізації завдань нової української школи: Навчально-методичний посібник / В.О. Калінін, Л.В. Калініна, Т.М. Мянговська, Н.Р. Прокопчук, [за заг.ред. Л.В.Калініної] // Житомир: Вид-во Видавництва ФОП Кирилюк І.В., 2017. - С.58-74.
19. Прокопчук Н.Р. Використання смарт-технологій на заняттях з англійської мови як засіб розвитку вмінь критичного мислення майбутніх фахівців / Викладання іноземних мов в Україні та за її межами: досвід і виклики. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, Івано-Франківськ, 21-22 березня 2019 р. / відп. ред. І.М. Романишин; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. - Івано-Франківськ: НАІР, 2019. - С.232-234.
20. Прокопчук Н. Р. Комп'ютерні лабораторні роботи як засіб розвитку професійно-методичної компетенції майбутнього вчителя іноземної мови / Н.Р. Прокопчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. – Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П.

- Драгоманова, 2018. - Випуск 61. –Серія 5. - С. 252-257.
21. Формування компетентності «навчання впродовж життя» як ключової вимоги професійної готовності вчителя ХХІ століття: Навчально-методичний посібник. – Житомир, «Полісся», 2018.- 112 с.
  22. Щерба Н. С. Особливості розвитку методичної компетенції майбутнього вчителя іноземної мови з використанням віртуального середовища. Комплексні комп'ютерні лабораторні роботи як засіб самостійної методичної підготовки майбутнього вчителя іноземної мови : навч. метод. посіб. / Л. В. Калініна, Н. Р. Петранговська, Н. С. Щерба. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015 р. – 166 с.

Інтернет ресурси:

1. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://irbis.zu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe
2. Бібліотека українських підручників [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://pidruchniki.ws/>.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Інтернет-сторінка. – Режим доступу до електронних документів : <http://www.nbuv.gov.ua/>.
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : пошукова система сайту : Система каталогів і картотек : Електронний фонд (тематичні та видові зібрання публікацій) : Електронна бібліотека авторефератів дисертацій : Пошук у електронній бібліотеці авторефератів дисертацій. – Режим доступу до електронних документів. - <http://www.nbuv.gov.ua/eb/ard.html>.
5. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.nplu.org/ua/resources/resources.htm>.
6. Національна парламентська бібліотека України : веб-сайт : Політематична база даних статей з періодичних видань. – Режим доступу до електронних ресурсів : <http://analytic.nplu.org/>.
7. <http://www.labbe.de/lesekorb/>
8. Lesekorb – розповіді для читання та прослуховування в он-лайн режимі
9. <http://www.pikcha.tv/Bilderbuchfilme> – сайт, котрий дає можливість для перегляду фільмів іноземною мовою
<http://www.schule.bayern.de/unterricht/lpg/category/7-deutsch>
10. Сайт, де можна знайти та завантажити різноманітні навчальні програми. Проєкт audiyou.de виник за ініціативи та фінансується приватними особами в Гамбурзі (Німеччина), існує з 2008 року. Сайт дає можливість безкоштовно завантажувати та прослуховувати аудіозаписи різної тематики.